

КОНСПЕКТ

по АЛТЕРНАТИВНО РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

1. Същност и значение на конфликта
2. Видове конфликти. Цикъл на конфликта
3. Историческо развитие на процедурите за решаване на конфликти
4. Стратегии и модели за решаване на конфликти
5. Конфликт и спор. Правни способности за решаване на спорове
6. Обща характеристика на алтернативните способности за решаване на спорове
7. Критерии за допустимост на разглеждането на спорове с алтернативни способности
8. Приложно поле на алтернативните способности за решаване на спорове
9. Основни форми за алтернативно решаване на спорове
10. Същност на медиацията като способ за алтернативно решаване на спорове
11. Правна уредба и принципи на медиацията
12. Процедура по медиация. Фази
13. Медиатор. Роля и функции на медиатора
14. Приключване на процедурата по медиация със споразумение. Същност и действие на споразумението
15. Контрол върху изпълнението на споразумението. Правни последици при неизпълнение
16. Приложение на медиацията в различните правни отрасли. Семейна медиация. Бизнес медиация. Медиация в училище
17. Алтернативни способности за решаване на потребителски спорове. Онлайн медиация
18. Медиацията между жертвата и извършителя на престъплението. Възстановително правосъдие
19. Психологически умения в медиацията
20. Преговорите като способ за решаване на спорове
21. Помирението като способ за решаване на спорове
22. Арбитраж. Други способности за алтернативно решаване на спорове.
23. Етични и професионални стандарти при алтернативното решаване на спорове

24. Традиции и форми на алтернативното решаване на спорове в България

25. Тенденции и перспективи в развитието на алтернативни способи за решаване на спорове

Изготвил:

проф. д-р Добринка Чанкова

Библиография

Книга на медиатора (в съавторство), Фондация Партньори-България, София, 2020, 240 с. www.partnersbg.org

Чанкова, Д. Алтернативните способи за решаване на спорове- смяна на парадигмата?, Право и икономика, Май-Юни 1999

Чанкова, Д. Медиацията между жертвата и извършителя на престъплението, София, 2002

Чанкова, Д. Възстановителното правосъдие. Сравнителноправен анализ, Авангардприма, 2011

Чанкова, Д. Законът за медиацията- едно трудно завоевание на реформата на съдебната система в България, Научни известия, ЮЗУ „Н. Рилски“, г. I, кн. I, Благоевград, 2005

Чанкова, Д. „Кой все още се страхува от възстановителното правосъдие в България?“, Право, Политика, Администрация, 2014, №1, www.lpajournal.com

Чанкова, Д. (в съавторство) Правен, институционален анализ и анализ на политиката по отношение на медиацията в България, 2019, Фондация „Партньори-България“ 2019, www.partnersbg.org

Медиацията, Учебно помагало, базов курс, СЮБ, 2013

Белова-Ганева, Г. Конфликтите- международноправни аспекти, Сиела, 2007

Галтунг, Й. Решаване на конфликти, Сиела, 2005

Димитров, Д. Юридическа и квазиюрдическа конфликтология, 2008

Манев, М. Медиацията и гражданският процес, София, 2004

Медиацията. Препоръки на Съвета на Европа, София, 2003

Марков, М. Семейна медиация. Съвременно право, 2002, кн.4

Русев, К. Законът за медиацията в контекста на достиженията на правото на Европейския съюз в сферата на извънсъдебното решаване на гражданскоправни и търговскоправни спорове, Съвременно право, 2005, кн.4

Иванов, А. Несъдебни способи за решаване на граждански и търговски спорове, Научни известия, ЮЗУ „Н. Рилски“, г. III, КН. 1 Благоевград, 2007

Илиева, Д. Да разрешим цивилизовано конфликтите на работното място, Общество и право, 2007, кн. 4

Илиева, Д. Медиацията в помощ на бизнес преговорите, Общество и право, 2008, кн. 1

Стайков, И. Медиация по трудови спорове, С., 2009

Генова, В. Полиция и социални конфликти, София, 2012

Козырев, Г. Введение в конфликтологию, Москва, 2001

Що е алтернативно разрешаване на спорове (ADR) ? Chartered Institute of Arbitrators, London, 2013

Младенов, Мл. Дескриптивна юриспруденция, С., Нова звезда, 2015

Alternative Dispute Resolution. An ADR Primer. American Bar Association, 1989

Alternative Dispute Resolution. A Handbook for judges. American Bar Association, 1991

Burton, J. World Society, Cambridge University Press, 1972

Goldberg, S., Sander, F. & Rogers, N. Dispute Resolution. Negotiation, Mediation and Other Processes, Kluwer, 1999

Sandole, D. and Van der Merwe, H. Conflict Resolution Theory and Practice, Manchester University Press, 1993

Schellenberg, J. Conflict Resolution – Theory, Research and Practice, 1996

Sourdin, T. Alternative Dispute Resolution, Lawbook Co, 2008

Colbran, S. Alternative Dispute Resolution, in S. Colbran, P. Spender, S. Jackson. R. Douglas, & T. Penovic (eds) Civil Procedure: Commentary and Materials, LexisNexis Butterworths, Chatswood, NSW, 2012

Lynch, J. “ADR and Beyond: A System Approach to Conflict Management”, Negotiation Journal, Volume 17, Number 3, July 2001

Websites

Council of Europe (Mediation) - <http://www.coe.int>

European Justice - https://e-justice.europa.eu/content_mediation-62-en.do

European Commission (European Judicial Network) -
https://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_en.htm

Служба на ЕС за интелектуална собственост /Медиация/

<https://euipo.europa.eu/ohimportal/bg/mediation>

Mediation Training Institute International - <http://www.mediationworks.com/>

Transforming Conflict-<http://www.transformingconflict.org/>

European Forum for Restorative Justice- <http://www.euforumrj.org/>

International Institute for Restorative Practices -<http://www.iirp.org/>

Restorative Justice Council-<http://www.restorativejustice.org.uk/>

Restorative Justice Online - <http://www.restorativejustice.org>

Victim-Offender Mediation Association - <http://www.voma.org>

<https://www.mediapool.bg/konfliktite-kato-sobstvenost-news228616.html>

<https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/index.cfm?event=main.home2.show&lng=BG>

<https://e-mediationproject.eu/>

<https://mediation.turiba.lv/>

<https://www.pon.harvard.edu/daily/dispute-resolution/what-is-alternative-dispute-resolution/>

<https://www.rocketlawyer.com/gb/en/quick-guides/alternative-dispute-resolution>

Национална асоциация на медиаторите - <http://www.nam-bg.org>

Централизиран електронен портал за медиация : <http://mediator.mjs.bg/>